

ส่วนที่ ๑

ข้อมูลทั่วไปของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอเสื่อกกบ้านโนนค้อ หมู่ที่ ๕ ตำบลชีเหล็ก อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด

“ชุมชนก้าวหน้า เรียนรู้เป็นเลิศ ให้อาชีพเสริม เพิ่มรายได้ให้ยั่งยืน”

๑. ข้อมูลทั่วไปของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอเสื่อกกบ้านโนนค้อ หมู่ที่ ๕ ตำบลชีเหล็ก อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด

๑.๑ ประวัติ ที่ตั้ง ลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศของบ้านโนนค้อ หมู่ที่ ๕ ตำบลชีเหล็ก

จากชัยภูมิที่ตั้งเป็นป่าต้นไม้ใหญ่ ปกคลุมหนาแน่นด้วยต้นไม้ยืนต้น คือ ตะคร้อ มีขึ้นอยู่โดยรอบบริเวณบนเนินกว้าง (โนน) มีคำกล่าวกันว่า มีพระพุทธรูปหนึ่งองค์ผ่านมาเห็นชัยภูมิที่ตั้งเสมือนหนึ่งเคยเป็นวัดร้างซึ่งสันนิษฐานจากต้นโพธิ์คู่ขนาดใหญ่อยู่เกือบ ๓๐๐ ปี พระพุทธรูปจึงปักกลดจตุรพักตรารายในพื้นดินแห่งนี้ ชาวบ้านใกล้เคียงคือบ้านเหล่าจ้าว และบ้านหนองฮู (นามเดิม) ชวนกันมาทำบุญอุปัชฌาย์พระพุทธรูปให้อยู่จำพรรษาที่ตรงนี้จากการเดินทางผ่านป่าดงรกชัฏ จึงทำให้เกิดแนวคิดมาจับจองของคนจาก ๒ หมู่บ้านเพื่อมาสร้างบ้านใหม่ ชาวบ้านเหล่าจ้าวนำโดยพ่อจรรนวน นิวาสวงค์ พ่อแก้ว ชันรักษา มาจับจองพื้นที่ฝั่งตะวันออกชาวบ้านที่มาจากบ้านหนองอาราม นำโดยพ่อดวง สีลาดเลา พ่อจารย์มัย ศรีตะวัน พ่อดี วงศ์พิมล ได้จับจองพื้นที่ทางทิศตะวันตกและทิศใต้ ทำเป็นชุมชนเล็กๆ หมู่บ้านสร้างใหม่เรียกขานตามพื้นที่ตั้งบ้านโนนค้อ เมื่อประมาณ พ.ศ.๒๔๔๐ อายุโดยประมาณ ๓๐ ปี (โดยประมาณจากคำบอกเล่า) หลังจากได้มีชุมชนครอบครัวหลักประมาณ ๕ ครอบครัว และจึงก่อเกิดทายาทลูกหลานตามมา ขยายครอบครัว เมื่อสร้างครอบครัวแล้วจึงได้มองเห็นความสำคัญ คือวัดอันเป็นศูนย์รวมจิตใจ จึงได้ปักป้ายขอบเขตเป็นวัดโดยใช้ต้นโพธิ์ใหญ่ ๒ ต้น เป็นจุดกึ่งกลางตรงตามรอยพระพุทธรูปเคยปักกลดจำพรรษา ให้นามวัดว่า “วัดอนามย์ แก้วดวงดี” ตามชื่อค่านำหน้าของผู้นำ แต่ปัจจุบันคงเรียกชื่อว่า วัดแก้วดวงดี บ้านโนนค้อมีพื้นที่โดยประมาณ ๕๐ ตารางกิโลเมตร บ้านโนนค้อเป็นหมู่บ้านขนาดเล็ก ครัวเรือนทั้งหมด ๕๘ ครัวเรือน ครัวเรือนเกษตรกร ๔๘ ครัวเรือน ประชากรทั้งหมด ๒๐๖ คน แบ่งเป็น ชาย ๑๐๕ คน หญิง ๑๐๑ คน ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบและพื้นที่ดอน ดินเหมาะสมต่อการทำการเกษตร มีพื้นที่ป่าสาธารณะและป่าชุมชน เป็นที่อาศัยเก็บของป่า เช่น เห็ดต่างๆ

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	มีลำห้วยกั้นแบ่งเขตอำเภอบางบาลกับบ้านหนองบัว ตำบลเขาวง อำเภอธวัชบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับ	บ้านเหล่าลิง หมู่ที่ ตำบลบ้านดู่
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	บ้านหนองอาราม หมู่ที่ ๑๒ ตำบลบ้านดู่
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	บ้านเหล่าจ้าว หมู่ที่ ๑๑ ตำบลชีเหล็ก

๑.๒ ผลิตภัณฑ์ของหมู่บ้าน (สินค้าเอกลักษณ์ของชุมชน) ได้แก่ เสื่อกก ตะกร้าทำจากหวาย ตะกร้าพลาสติก ข้าวอินทรีย์ ผลิตภัณฑ์จากข้าว กระจ่างจากเสื่อกก

๑.๓ ข้อมูลวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอเสื่อกกบ้านโนนค้อ หมู่ที่ ๕ ตำบลชีเหล็ก อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอเสื่อกกบ้านโนนค้อ เป็นกลุ่มเกษตรกรบ้านโนนค้อ ตำบลชีเหล็ก อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด เริ่มก่อตั้งปี พ.ศ. ๒๕๖๒ เกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกข้าว หลังฤดูกาลเก็บเกี่ยวข้าว มักปลูกต้นกก และทอเสื่อกก จำหน่ายในครัวเรือน และรวมกลุ่มผลิตและจำหน่ายสินค้าภายใต้กิจกรรมกลุ่มฯ สินค้าหลัก เป็นผลิตภัณฑ์ เสื่อกก (ทอมือ) และข้าวอินทรีย์ ได้จดทะเบียน OTOP เลขที่ ๔๕๑๔๐๐๐๐๕๖ ดำเนินการมาเป็นเวลาประมาณ ๓ ปี และได้รับรองมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์จากกก ตามมาตรฐานเลขที่ มผช. ๗/๒๕๕๙ (๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๔) รายได้รวมของกิจการกลุ่มฯ เฉลี่ยประมาณ ๑๐,๐๐๐ - ๑๒,๐๐๐ บาท ต่อเดือน โดยเฉลี่ยจำนวนสมาชิกผู้ทอเสื่อกก ๒๑ ราย ผลิตเสื่อกกขนาดใหญ่ได้เฉลี่ย ๒๐ ผืน ต่อเดือน โดยสินค้าที่มีจำหน่าย เป็นเสื่อกกขนาด ๑๐๐ x ๒๐๐ ตารางเซนติเมตร แบบ ๒ พับ และเต็มผืน ราคาชนิดไม่ย้อมสี (สีกกธรรมชาติ) ๓๐๐ บาท/ผืน ชนิดย้อมสี ๔๕๐ บาท/ผืน และขนาด ๑๕๐ x ๒๐๐ ตารางเซนติเมตร แบบ ๓ พับ ราคาชนิดไม่ย้อมสี (สีกกธรรมชาติ) ๓๕๐ บาท/ผืน ชนิดย้อมสี ๕๕๐ บาท/ผืน สำหรับสินค้าสั่งซื้อออนไลน์จะมีราคาสูงขึ้น เนื่องจากรวมค่าสินค้าและบริการจัดส่ง

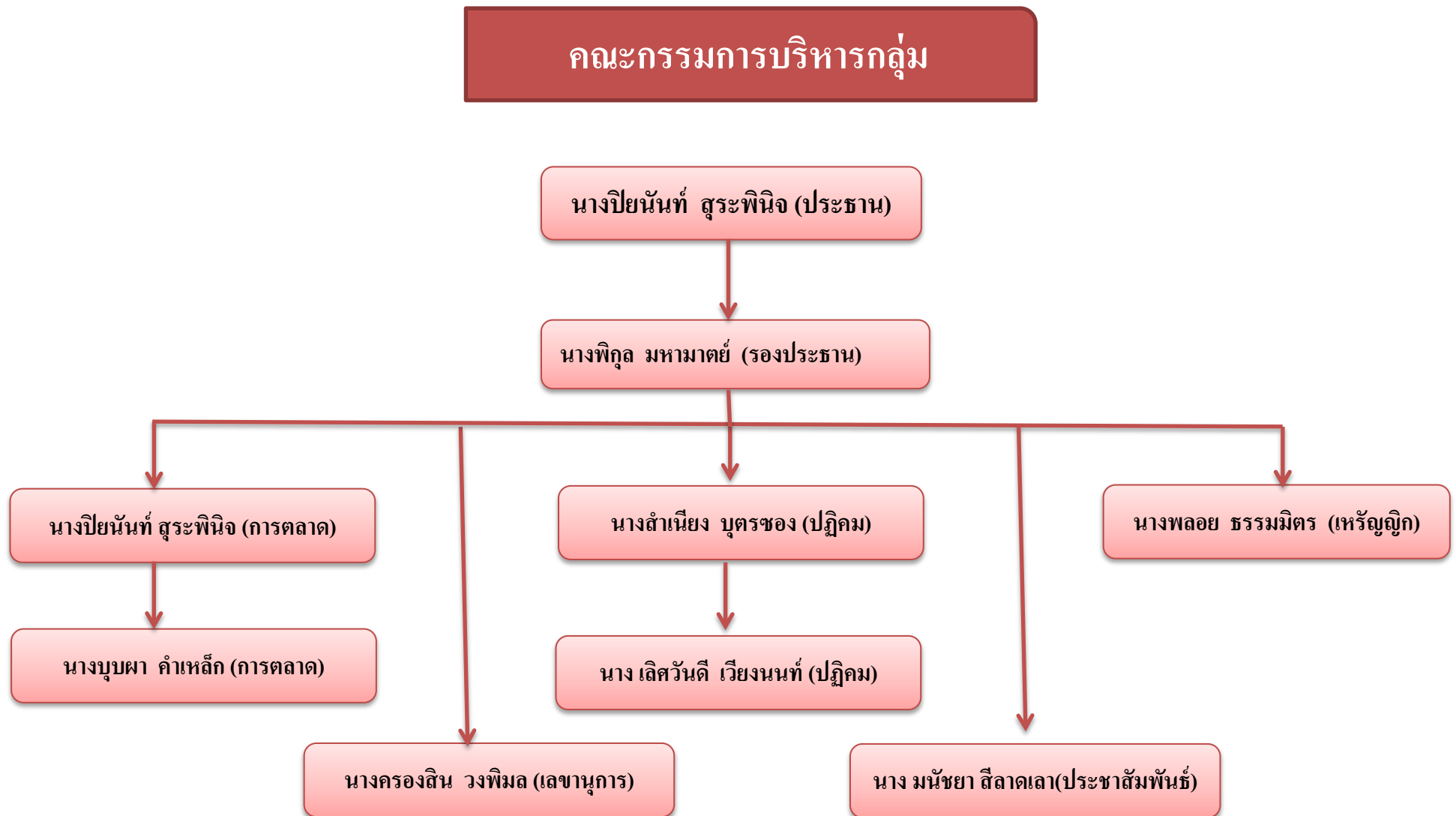
ชื่อกลุ่ม : วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอเสื่อกกบ้านโนนค้อ

รหัสทะเบียน ๔-๔๕-๑๔-๐๖/๑-๐๐๐๒

สถานที่ตั้ง : เลขที่ ๑๘ หมู่ ๕ บ้านโนนค้อ ตำบลชีเหล็ก อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด
รหัสไปรษณีย์ ๔๕๑๖๐ โทรศัพท์ ๐๙ ๓๓๒๔ ๗๑๒๘

ประธานกลุ่มฯ : นางปิยนันท์ สุระพินิจ เกิดเมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๑๙ เป็นสมาชิกผู้มีอำนาจแทนวิสาหกิจชุมชน สมาชิกผู้มีอำนาจทำการแทนวิสาหกิจชุมชน นางพลอย ธรรมมิตร บ้านเลขที่ ๓๒ หมู่ ๕ ตำบลชีเหล็ก อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด

จัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒ จำนวนสมาชิกเริ่มต้น ๗ คน ปัจจุบันสมาชิกเพิ่มเป็น ๑๕ คน

จำนวนสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ๑๕ คน

ลำดับ	ชื่อ	ที่อยู่
๑	นาง ปิยนันท์ สุระพินิจ	เลขที่ ๑๘ หมู่ ๕ ตำบลขี้เหล็ก อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด
๒	นาง พลอย ธรรมมิตร	เลขที่ ๓๒ หมู่ ๕ ตำบลขี้เหล็ก อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด
๓	นางสาวครองสิน วงพิมล	เลขที่ ๒๑ หมู่ ๕ ตำบลขี้เหล็ก อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด
๔	นาง สัจวร คำสุรีย์	เลขที่ ๕๔ หมู่ ๕ ตำบลขี้เหล็ก อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด
๕	นาย ชีระศักดิ์ วงพิมล	เลขที่ ๕๘ หมู่ ๕ ตำบลขี้เหล็ก อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด
๖	นาง เลิศวันดี เวียงนนท์	เลขที่ ๑๐ หมู่ ๕ ตำบลขี้เหล็ก อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด
๗	นาง ลำพวน มหามาศย์	เลขที่ ๒๘ หมู่ ๕ ตำบลขี้เหล็ก อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด
๘	นาง บุญชู ภูพาศรี	เลขที่ ๔๖ หมู่ ๕ ตำบลขี้เหล็ก อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด
๙	นาง หอมจันทร์ ภูพาศรี	เลขที่ ๓๕ หมู่ ๕ ตำบลขี้เหล็ก อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด
๑๐	นาง มณัชชา สีลาดเลา	เลขที่ ๑๙ หมู่ ๕ ตำบลขี้เหล็ก อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด
๑๑	นาง เตียง ไชยทองศรี	เลขที่ ๓๓ หมู่ ๕ ตำบลขี้เหล็ก อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด
๑๒	นาง สำเรียง ศรีบุญเรือง	เลขที่ ๓๔ หมู่ ๕ ตำบลขี้เหล็ก อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด
๑๓	นาง สุคลศิลป์ ละอองเอก	เลขที่ ๔๙ หมู่ ๕ ตำบลขี้เหล็ก อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด
๑๔	นาง ไช มหามาศย์	เลขที่ ๑ หมู่ ๕ ตำบลขี้เหล็ก อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด
๑๕	นาง ป้าน จันทร์สำโรง	เลขที่ ๕ หมู่ ๕ ตำบลขี้เหล็ก อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด

ส่วนที่ ๒

การดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

๒. การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอเสื่อกกบ้านโนนค้อ หมู่ที่ ๕ ตำบลชีเหล็ก อำเภอบางบาล จังหวัดอยุธยา

๒.๑ ความคิดริเริ่ม

กลุ่มมีวิสัยทัศน์ แนวคิดในการสร้างโอกาส สร้างกิจกรรมเพื่อการพัฒนา แก้ปัญหาของกลุ่มได้ตรงประเด็น โดยรวมตัวกันเป็นวิสาหกิจชุมชน เพื่อรวมพลังในการขจัดปัญหาของตนเอง เช่น ความยากจน หนี้สิน ความเหลื่อมล้ำ ความเป็นธรรม หรือแม้แต่ภัยธรรมชาติ โดยมีความคิดริเริ่มในการสร้างกลยุทธ์เพื่อพัฒนาไปสู่สิ่งที่มุ่งหวัง ตอบสนองความต้องการของสมาชิก และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ เพิ่มมูลค่า คุณค่าโดยมีความเหมาะสมกับศักยภาพและเงื่อนไขในพื้นที่ ได้แก่ ทุนทางสังคม ตลาด สภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองของชุมชนหรือท้องถิ่น

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอเสื่อกกบ้านโนนค้อ เป็นกลุ่มเกษตรกรบ้านโนนค้อ ตำบลชีเหล็ก อำเภอบางบาล จังหวัดอยุธยา เริ่มก่อตั้งปี พ.ศ. ๒๕๖๒ เกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกข้าว หลังฤดูกาลเก็บเกี่ยวข้าวมักปลูกต้นกก และทอเสื่อกก จำหน่ายในครัวเรือน และรวมกลุ่มผลิตและจำหน่ายสินค้าภายใต้กิจกรรมกลุ่มฯ สินค้าหลักเป็นผลิตภัณฑ์ เสื่อกก (ทอมือ) และข้าวอินทรีย์ ได้จดทะเบียน OTOP เลขที่ ๔๕๑๔๐๐๐๐๕๖ ดำเนินการมาเป็นเวลาประมาณ ๓ ปี และได้รับรองมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์จากกก ตามมาตรฐานเลขที่ มผช.๗/๒๕๕๙ (๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๔) รายได้รวมของกิจการกลุ่มฯ เฉลี่ยประมาณ ๑๐,๐๐๐ - ๑๒,๐๐๐ บาท ต่อเดือน โดยเฉลี่ยจำนวนสมาชิกผู้ทอเสื่อกก ๒๑ ราย ผลิตเสื่อกกขนาดใหญ่ได้เฉลี่ย ๒๐ ผืน ต่อเดือน โดยสินค้าที่มีจำหน่าย เป็นเสื่อกกขนาด ๑๐๐ x ๒๐๐ ตารางเซนติเมตร แบบ ๒ พับ และเต็มผืน ราคาชนิดไม่ย้อมสี (สีกธรรมชาติ) ๓๐๐ บาท/ผืน ชนิดย้อมสี ๔๕๐ บาท/ผืน และขนาด ๑๕๐ x ๒๐๐ ตารางเซนติเมตร แบบ ๓ พับ ราคาชนิดไม่ย้อมสี (สีกธรรมชาติ) ๓๕๐ บาท/ผืน ชนิดย้อมสี ๕๕๐ บาท/ผืน สำหรับสินค้าสั่งซื้อออนไลน์จะมีราคาสูงขึ้น เนื่องจากรวมค่าสินค้าและบริการจัดส่ง

เนื่องจากเสื่อกกที่มีการย้อมสี มีราคาขายที่สูงกว่าเสื่อกกสีธรรมชาติที่ไม่ผ่านกระบวนการย้อมสีเส้นกก่อนการทอเสื่อ ประมาณร้อยละ ๕๐-๖๐ ประกอบกับกลุ่มลูกค้าที่เป็นหน่วยงานราชการ โรงเรียน และหน่วยงานอื่นๆ มีพฤติกรรมการซื้อสินค้าเสื่อกกในท้องถิ่นเป็นของฝากและของที่ระลึกของหน่วยงาน ซึ่งต้องการสี หรือรูปแบบ ที่เป็นเอกลักษณ์ของหน่วยงาน ดังนั้นทางกลุ่มฯ จึงเล็งเห็นช่องทางทางการตลาดและต้องการพัฒนาสี และรูปแบบ ของสินค้าเสื่อกกเดิมที่ส่วนใหญ่เป็นชนิดไม่ย้อมสีและชนิดย้อมสีเดียว (น้ำตาลเข้ม) ซึ่งขาดความหลากหลาย เนื่องจากข้อจำกัดด้านทักษะและเทคโนโลยีการย้อมสีเส้นกให้ได้เฉดสีที่ต้องการและมีความสม่ำเสมอในการย้อมแต่ละครั้ง นอกจากนี้สินค้าเสื่อกกปัจจุบันไม่มีบรรจุภัณฑ์ ทำให้ขนส่งไม่สะดวกและรูปลักษณ์สินค้าไม่มีเอกลักษณ์ที่แตกต่างจากสินค้าชนิดเดียวกันในพื้นที่หรือจังหวัดอื่นๆ ดังนั้นในการดำเนินการพัฒนาร่วมกันในครั้งนี้ จึงทำการพัฒนากระบวนการย้อมสี เพื่อให้ได้กระบวนการและการควบคุมการผลิตที่เหมาะสม ร่วมกับการพัฒนาและออกแบบบรรจุภัณฑ์สินค้าเสื่อกก ซึ่งประกอบด้วยตราสินค้าของกลุ่มฯ ฉลาก และบรรจุภัณฑ์ ซึ่งกลุ่มสามารถใช้ประโยชน์จากการพัฒนาในครั้งนี้ได้อย่างยั่งยืน

สินค้าเดิม กลุ่มฯ ผลิตสินค้าประเภท เสื่อกกทอมือ มีข้อมูลพื้นฐานของผลิตภัณฑ์ และแผนการเพิ่มการผลิต/รายได้ในอนาคต แสดงดังตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของผลิตภัณฑ์ เสื่อกกทอมือ ของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอเสื่อกกบ้านโนนค้อ

สีผลิตภัณฑ์	ราคาขาย (บาท/ผืน)		แผนการผลิต/ รายได้ ในปัจจุบัน (ต่อเดือน)	แผนการผลิต/ รายได้ ในอนาคต (ต่อเดือน)
	ขนาดเล็ก ๒ พับ (๑๐๐ x ๒๐๐ cm ^๒)	ขนาดเต็มผืน ๓ พับ (๑๕๐ x ๒๐๐ cm ^๒)		
เสื่อกกสีธรรมชาติ (ไม่ย้อมสี)	๓๐๐	๓๕๐	๑๐,๐๐๐- ๑๒,๐๐๐ บาท	๑๒,๕๐๐- ๑๕,๐๐๐ บาท (เพิ่มขึ้น ๒๕%)
เสื่อกกย้อมสีเคมีทอลาย ๑ สี เฉดสีแดงน้ำตาล	๔๕๐	๕๕๐		

ภาพที่ ๒ กระบวนการผลิตเสื่อกกทอมือพื้นบ้าน ที่รอการปรับปรุงคุณภาพวัตถุดิบ การย้อมสี และออกแบบบรรจุภัณฑ์ลายทอและการย้อมสีกอาจแตกต่างกันแต่ละครัวเรือน

ภาพที่ ๓ การเตรียมวัตถุดิบเส้นกก และการย้อมสีเส้นกก แบบดั้งเดิม

การวิเคราะห์ SWOT ของผลิตภัณฑ์ที่ทำการพัฒนา

จุดแข็ง	จุดอ่อน
S๑ เสื่อกก ผลิตจากวัสดุธรรมชาติ ทนความร้อนได้ดี มีอายุการใช้งานนาน	W๑ กำลังการผลิตเสื่อกกทอมือของสมาชิกทอเสื่อในกลุ่มฯ ๒๑ ราย ประมาณ ๒๐ ผืน/เดือน ไม่เพียงพอ/ไม่มีสินค้าฝากขายในร้าน OTOP/แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดฯ เนื่องจากสมาชิกส่วนใหญ่ผลิตหลังฤดูเก็บเกี่ยวข้าว สมาชิกเพียงบางส่วนที่สามารถผลิตได้ตลอดปี และบางส่วนเป็นเพียงผู้ปลูก/ผลิตเส้นกก แต่ไม่ทอเสื่อกก
S๒ ผลิตภัณฑ์เสื่อกก ได้มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (ผลิตภัณฑ์จากกก มาตรฐานเลขที่ มผช. ๗/๒๕๕๙)	W๒ ผลิตภัณฑ์เสื่อกกของกลุ่มฯ ไม่มีความแตกต่างจากสินค้าชนิดเดียวกันของพื้นที่/จังหวัดอื่นๆ
S๓ ผู้นำ/ตัวแทนกลุ่มรักการเรียนรู้ คิดริเริ่มพัฒนาคุณภาพเสื่อกกอย่างต่อเนื่อง สามารถทำให้สมาชิกกลุ่มฯ เปลี่ยนแปลงวิธีการ/กระบวนการผลิตเสื่อกกแบบใหม่ โดยการสาธิต/ทำเสื่อกกตัวอย่างแบบใหม่ๆ ให้เห็นเป็นรูปธรรมได้	W๓ การย้อมสีไม่สม่ำเสมอ ผลิตภัณฑ์เสื่อกกส่วนใหญ่จึงผลิตโดยไม่ย้อมสี (น้ำตาลอ่อนธรรมชาติ)
S๔ กลุ่มฯ มีการสืบทอดการผลิตเสื่อกกและการย้อมสีแบบโบราณ (วิธีการดั้งเดิม)	W๔ เสื่อกก ผลิตจากวัสดุธรรมชาติ ที่ต้องดูแลรักษาไม่ให้เปื่อยขึ้น เนื่องจากขึ้นราได้ง่าย

	<p>W๕ ไม่มีตราสินค้า</p> <p>W๖ สินค้าเสื่อกก ไม่มีบรรจุภัณฑ์ที่สะดวกต่อการขนส่ง และเหมาะสมของฝาก</p> <p>W๗ กระบวนการผลิตมีหลายขั้นตอน ใช้เวลานาน และใช้ทักษะ/ความชำนาญ</p> <p>W๘ ยังไม่มีเครื่องมือ/อุปกรณ์สำหรับเตรียมเส้นกกในท้องถิ่น</p>
โอกาส	อุปสรรค
<p>O๑ กลุ่มฯ มีความพร้อมเป็นแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยม โรงเรียนผู้สูงอายุ และสถานที่ดูงาน</p> <p>O๒ กลุ่มฯ มีช่องทางการจำหน่ายเสื่อกก เป็นของที่ระลึก/ของฝาก ให้แก่หน่วยงานราชการ/โรงเรียนในพื้นที่ และมีโอกาสเพิ่มยอดขาย หากสามารถย้อมสีที่ตรงตามความต้องการของกลุ่มลูกค้าได้</p> <p>O๓ การสนับสนุนด้านวิชาการ/เข้าร่วมโครงการต่างๆ จากนักวิชาการสถาบันการศึกษา เช่น ม.ขอนแก่น และ ม.มหาสารคาม และหน่วยงานราชการ เช่น กรมการพัฒนาชุมชน องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และจังหวัดร้อยเอ็ด เป็นต้น</p> <p>O๔ กลุ่มฯ มีโอกาสเข้าร่วมโครงการยกระดับโอท็อปด้วย วทน. STI for OTOP Upgrade ในปี ๒๕๖๕</p> <p>O๕ ม.เทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร มีทีมที่ปรึกษาสหวิทยาการ ที่มีประสบการณ์ในการพัฒนา/ยกระดับชุมชนและนวัตกรรม ใกล้ชิดกับชุมชน และมีความต่อเนื่อง ซึ่งสามารถสนับสนุน/พัฒนางานของกลุ่มฯ ได้</p> <p>O๖ ม.เทคโนโลยีราชมงคลอีสาน มีการพัฒนาเว็บไซต์สนับสนุนช่องทางการจำหน่ายสินค้าของชุมชน ซึ่งกลุ่มฯ สามารถขอใช้บริการได้</p> <p>O๗ เครือข่ายผู้ประกอบการ นักวิชาการ หน่วยงานราชการ ทั้งในและนอกพื้นที่</p>	<p>T๑ พื้นที่/จังหวัดอื่นผลิตสินค้าประเภทเดียวกันได้</p> <p>T๒ พื้นที่ตั้งชุมชน/กลุ่มฯ ไม่ใช่แหล่งท่องเที่ยว</p> <p>T๓ คู่แข่ง เสื่อพื้พลาสติก และเสื่อใยพารา หาซื้อได้ง่าย บางชนิดมีราคาถูกกว่าเสื่อกก ทำให้ลูกค้าบางส่วนตัดสินใจซื้อแม้ความทนทานและอายุการใช้งานจะสั้นกว่าเสื่อกก</p>

<p>8. Key Partners คู่ค้าและเครือข่ายสนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - บณ. เหมารัส (บริการ Roll Pallet) ประเทศไต้หวัน - Home Stay เมืองสรวง (นำสินค้าไปวางจำหน่าย) - OTOP จ.ร้อยเอ็ด (ให้ส่งของจำหน่ายสินค้า ไม่คิดค่าใช้จ่าย) - คู่ค้า จ.จันทบุรี จำหน่ายสินค้าใน Beach Club (Contact 1 ที) - เครือข่ายใน ต.ซึ้งศึก/หมู่บ้านซึ้ง (ผู้ผลิตสินค้าร่วมและจัดเก็บสินค้า) - เครือข่ายใน อ.เสลภูมิ (ผู้จำหน่ายสินค้าคุณภาพดี) - หน่วยงานภาครัฐ เช่น พาณิชย์จังหวัด พัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัย ให้การสนับสนุนด้านองค์ความรู้ เทคโนโลยียกระดับคุณภาพและมาตรฐานสินค้า วิจัยและพัฒนา และการตลาด 	<p>7. Key Activities กิจกรรมหลัก</p> <ul style="list-style-type: none"> - งาน OTOP 3 ครั้ง/ปี (บู๊ท ฟรี) - งานพาณิชย์จังหวัด ร้อยเอ็ด สานฝันสู่ทุกไตรมาส ใน 4 จังหวัด (ร้อยเอ็ด ขอนแก่น มหาสารคาม กาฬสินธุ์) - งานพัฒนาชุมชนจังหวัด OTOP ภูมิภาค 	<p>2. Value Proposition สิ่งที่น่าสนใจให้แก่ลูกค้า</p> <ul style="list-style-type: none"> - สินค้าที่ออกแบบดีไซน์ทันสมัย - สินค้าใหม่: 3 พับ รองนั่ง 100 บาท/พับ (ใช้เครื่องเย็บอัตโนมัติเย็บแบบใหม่) และ 2 พับ ขนาดเล็กหน้ากว้าง 50 ซม. ราคา 350 บาท/พับ - เสื้อกั๊กเส้นเค็ลเย็บ ซักเป็นของฝาก - เสื้อกั๊ก/โหล/พวง เส้นใหญ่ ซักใช้งาน เพราะราคาถูกกว่า - เสื้อกั๊กเส้นใหญ่/เส้นเล็ก สำหรับกลุ่มลูกค้าที่มีความชอบแตกต่างกัน - สินค้าหลากหลาย และคุณภาพสินค้าตรงตามความต้องการ ได้แก่ <ol style="list-style-type: none"> 1) เสื้อกั๊ก ใช้กรรมชาติ ผู้จ้างพื้นที่กระบวนการผลิตที่ความใส่ใจในกระบวนการดูแลคุณภาพของ ลูกค้าสามารถสั่งผลิตสินค้าแบบที่ต้องการได้ 2) ข้าว ปูลงในพื้นที่บ้านในครั้ง มีความหอมนุ่มที่ลูกค้าจะทำได้ 3) พัฒนาสินค้าใหม่ ต่อเนื่อง 	<p>4. Customer Relationships การสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า</p> <ul style="list-style-type: none"> - ลูกค้า (ร้านค้า/นักธุรกิจ) ตามลงพื้นที่ แห่ส่งผลิต เพื่อติดตามเรื่องราวสินค้า จากธรรมชาติ/กระบวนการผลิต สร้างความมั่นใจในการสั่งซื้อ - นำสินค้าจากบู๊ทจำหน่าย ต่อเนื่อง ลูกค้าติดตามสั่งซื้อสินค้าที่ชื่นชอบได้ - มีเทคนิคทำให้ข้อมูลติดต่อ 	<p>1. Customer Segments กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ลูกค้าทั่วไป (ของฝาก) - ร้านค้า/นักธุรกิจทั่วไป - กลุ่มลูกค้าหลัก * เพศหญิง * วัยทำงาน/กลางคน ขึ้นไป - กลุ่มลูกค้าที่เป็นหน่วยงาน (ของฝาก/ของระลึกในโอกาสต่างๆ)
<p>9. Cost Structure โครงสร้างต้นทุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - เส้นกั๊กแห้ง (กำหนดขนาด) ราคา 50 บาท/กิโลกรัม และเส้นพวงแห้ง ราคา 35-40 บาท/กิโลกรัม - ผ้ากั้น/การตัดเย็บเสื้อ ตามขนาดของเสื้อ - อุปกรณ์/วัสดุการผลิต/แก๊ส/เชื้อเพลิง/น้ำ/ไฟฟ้า (สาธารณูปโภคพื้นฐาน) - บรรจุภัณฑ์ (ป้ายที่ติดสินค้า/ ถุงผ้า PVC /ถุงพลาสติก) - ค่าขนส่ง/จัดส่งสินค้า/ที่พัก สำหรับการออกบู๊ทจำหน่ายสินค้า 		<p>5. Revenue Streams รายได้ของกิจการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ออกบู๊ท ประมาณ 70% และได้ลูกค้าไปฝากการออกบู๊ท ประมาณ 40% ของลูกค้าที่เข้าชมสินค้า - ออนไลน์ ประมาณ 30% 		

ภาพที่ ๕ ผลการวิเคราะห์แบบจำลองธุรกิจ Business Model Canvas (BMC) ของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอเสื่ออกบ้านโนนค้อ อ.อาจสามารถ จ.ร้อยเอ็ด

สรุปผลการยกระดับผลิตภัณฑ์ด้วย วทน. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอเสื่ออกบ้านโนนค้อ

๑. นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ต้นแบบ เสื่ออกย้อมสีด้วยวัสดุธรรมชาติ

- ๑) กลุ่มฯ พัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ เสื่ออกย้อมสีธรรมชาติ อย่างน้อย ๑ ต้นแบบ ขนาดมินิ เป็น เสื่อนั่งสมาธิ ขนาด ๖๐ x ๖๐ ตารางเซนติเมตร
- ๒) กลุ่มฯ พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ “เสื่ออกย้อมสีด้วยวัสดุธรรมชาติ” เตรียมยื่นขอรับรองมาตรฐาน มผช.
- ๓) กลุ่มฯ มีโอกาสเพิ่มรายได้ต่อเดือนในอนาคต จากการเพิ่มความหลากหลายของรูปแบบผลิตภัณฑ์ ให้เป็นที่ต้องการของกลุ่มลูกค้าเดิมและลูกค้าใหม่ เพิ่มขึ้น ๒๕-๖๓% ขึ้นอยู่กับชนิดและขนาด

๒. บรรลุภัณฑ์

- ๑) ตราสินค้าที่คัดเลือกและได้รับการพัฒนา ๑ แบบ
- ๒) ได้ต้นแบบบรรจุภัณฑ์เสื่ออก ซึ่งง่ายต่อการจัดเก็บ ขนส่ง และเหมาะสมของฝาก ๑ ต้นแบบ
- ๓) ความคุ้มค่าของการใช้บรรจุภัณฑ์ใหม่ ทำให้ผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่ม อยู่ในช่วง ๑.๐๕-๑.๑๐ บาท หรือเพิ่มขึ้น ๕-๑๐%

๓. เทคโนโลยีการย้อมสีเส้นกด้วยสีย้อมธรรมชาติ

- ๑) ได้นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ต้นแบบ อย่างน้อย ๓ ชนิด ได้แก่ เสื่อนั่งสมาธิจากเศษเหลือทิ้งจากการตัดเย็บเสื่ออก ของใส่สมุด/Notepad และเสื่ออกย้อมสีธรรมชาติขนาดมินิ (ขนาดใหม่)
- ๒) กระบวนการย้อมสีเส้นกด้วยสีย้อมธรรมชาติ จำนวน ๓ กระบวนการ ได้แก่ การย้อมคราม การย้อมครั้ง และการย้อมมะเกลือ
- ๓) การควบคุมคุณภาพการผลิตและการย้อมสีเส้นกที่เหมาะสม จำนวน ๓ กระบวนการ

ข้อเสนอแนะ/แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ย้อมสีธรรมชาติ

- เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้สีย้อมธรรมชาติ กลุ่มฯ ควรวางแผนการผลิต ดังนี้
 - ๑) ใช้สีย้อมธรรมชาติ ในการย้อมสิ่งทอเส้นใยธรรมชาติผลิตภัณฑ์ใหม่ เช่น ผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ ผ้าไหมย้อมสีธรรมชาติ เส้นด้าย และเส้น/ผ้ามัดย้อม เป็นต้น
 - ๒) ใช้ของเหลือ/ของเหลือทิ้งจากกระบวนการย้อมสีเส้นใยธรรมชาติในข้อ ๑) นำมาย้อมเย็น (แบบแช่) หรือย้อมร้อน (แบบต้ม หรือแช่น้ำร้อน อุณหภูมิ ๘๕ องศาเซลเซียส ขึ้นไป) เช่น ต้นกก เส้นกก ผือ และไม้ไผ่ เป็นต้น โดยสีย้อมธรรมชาติแต่ละชนิด สามารถเก็บรักษาสำหรับการย้อมได้หลายครั้ง
 - กลุ่มฯ ควรเพิ่มสินค้าใหม่เป็น ผลิตภัณฑ์จากเส้นใยย้อมสีธรรมชาติที่มีมูลค่าสูง เช่น เสื้อครามมัดย้อม ผ้ามัดย้อมสีธรรมชาติ ด้ายดิบสำหรับการทอผ้ามัดย้อม เป็นต้น เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ หรือคุ้มทุนการลงทุนสีย้อมธรรมชาติ ซึ่งจะมีราคาต้นทุนสูงกว่าสีย้อมเคมี ประมาณ ๒ เท่า
 - กลุ่มฯ ควรใช้ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น มะเกลือ เปลือกไม้ ดอกไม้ การส่งเสริมการเลี้ยงครั่ง และการปลูกต้นครามในชุมชน เพื่อลดต้นทุนวัตถุดิบย้อมสีธรรมชาติ

ภาพประกอบการดำเนินงานกิจกรรม

ภาพที่ ๕ การทดสอบกระบวนการย้อมสีครามธรรมชาติในห้องปฏิบัติการ

ภาพที่ ๖ การติดตามผลการทดสอบกระบวนการย้อมสีครั้งโดยตัวแทนกลุ่มฯ

ภาพที่ ๗ การทวนสอกระบวนกรย้อมสีเส้นกกตามสภาพการทำงานจริงของกลุ่มฯ

ภาพที่ ๘ การอบรมเชิงปฏิบัติการ ถ่ายทอดเทคโนโลยีการย้อมสีธรรมชาติและแผนธุรกิจ

ภาพที่ ๙ การอบรมเชิงปฏิบัติการ ถ่ายทอดเทคโนโลยีการย้อมสีธรรมชาติด้วยมะเกลือดิบในท้องถิ่น

ภาพที่ ๑๐ ลักษณะการติดสีย้อมธรรมชาติของเส้นกกที่ได้รับการพัฒนาภาพที่ ๕ การทดสอบกระบวนการย้อมสีครามธรรมชาติในห้องปฏิบัติการ

ภาพที่ ๑๑ ตัวอย่างตราสินค้า ๕ รูปแบบ

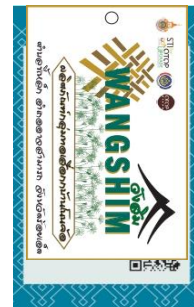
ภาพที่ ๑๒ ตัวอย่างแท็กสินค้าที่ออกแบบ และแท็กสินค้าเดิม (ขวา)

ด้านหน้า

ด้านหลัง

ภาพที่ ๑๓ ตราสินค้าที่ได้รับคัดเลือกและพัฒนา ๑ รูปแบบ และแท็กสินค้า

ภาพที่ ๑๔ ตราสินค้าที่ได้รับพัฒนา และแท็กสินค้า ที่ส่งมอบแก่ลูกค้า

ภาพที่ ๑๕ ต้นแบบบรรจุภัณฑ์สินค้าเสื่อกก ผลิตภัณฑ์ใหม่จากต้นกก และวิธีการบรรจุ

ภาพที่ ๑๖ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์ใหม่

หลักคิด อดีตที่ผ่านมาการมีวิถีคิด แนวคิดในการสร้างโอกาส สร้างกิจกรรมเพื่อพัฒนา แก้ปัญหาของกลุ่มได้อย่างตรงประเด็น (ปัญหารุนแรงที่ทำให้คนต้องมารวมตัวกันเป็นวิสาหกิจชุมชน เพื่อร่วมพลังในการจัดปัญหาของตนเอง เช่น ความยากจน หนี้สิน ความเหลื่อมล้ำ ความเป็นธรรมภัยธรรมชาติ เป็นต้น)มีความคิดริเริ่มในการสร้างกลยุทธ์เพื่อพัฒนาไปสู่สิ่งที่มุ่งหวัง ตอบสนองความต้องการของสมาชิกและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ เพิ่มมูลค่า คุณค่า โดยมีความเหมาะสมกับศักยภาพและเงื่อนไขในพื้นที่ ได้แก่ ทุนทางสังคม ตลาด สภาพเศรษฐกิจสังคมและการเมืองของชุมชนหรือท้องถิ่นนั้น

เป็นการวัดกระบวนการคิดของวิสาหกิจชุมชนซึ่งต้องแสดงให้เห็นว่าสามารถวิเคราะห์ปัญหาที่แท้จริงได้ สามารถอธิบายที่มาของการตัดสินใจทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างสมเหตุสมผล

๑.๑ มีระบบการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยมีกระบวนการเรียนรู้ในการรู้จักตนเอง เพื่อทราบศักยภาพและขีดจำกัดของชุมชน และเรียนรู้เพิ่มเติมจากภายนอกอย่างเป็นระบบ

๑.๒ มีแนวคิดในการจัดการทุน เพื่อให้สามารถมีทุนในการประกอบการได้ ภายใต้เงื่อนไขของการพึ่งตนเองเป็นเบื้องต้น

๑.๓ แนวคิดในการจัดระบบวิสาหกิจชุมชนที่มีกิจกรรมหลากหลาย เกื้อกูลกันตามฐานทรัพยากร ภูมิปัญญาหรือเงื่อนไขของท้องถิ่น

๑.๔ แนวคิดในการจัดระบบสวัสดิการที่ดีสำหรับสมาชิกและชุมชน

๑.๕ การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ หรือสร้างมูลค่าเพิ่มจากฐานทรัพยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความโดดเด่นและสอดคล้องกับบริบทของชุมชน สร้างความเป็นเอกลักษณ์ให้กับผลิตภัณฑ์ และอัตลักษณ์ให้กับชุมชน โดยมีกระบวนการเรียนรู้ในการรู้จักตนเอง เพื่อทราบศักยภาพและขีดจำกัดของชุมชน และเรียนรู้เพิ่มเติมจากภายนอกอย่างเป็นระบบ และมีแนวคิดในการจัดการทุน เพื่อให้สามารถมีทุนในการประกอบการได้ ภายใต้เงื่อนไขของการพึ่งตนเองเป็นเบื้องต้นมีแนวคิดในการจัดระบบวิสาหกิจชุมชนที่มีกิจกรรมหลากหลาย เกื้อกูลกันตามฐานทรัพยากร ภูมิปัญญาหรือเงื่อนไขของท้องถิ่น แนวคิดในการจัดระบบสวัสดิการที่ดีสำหรับสมาชิกและชุมชน

การสร้างสรรคสิ่งใหม่ หรือสร้างมูลค่าเพิ่มจากฐานทรัพยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความโดดเด่นและสอดคล้องกับบริบทของชุมชน

๒.๒ ความสามารถในการบริหารและการจัดการสถาบัน

กรรมการและสมาชิกของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีความสามารถในการบริหารจัดการ โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทาง ไม่ว่าจะเป็นวิสาหกิจชุมชนระดับพื้นฐานหรือระดับก้าวหน้า เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ยั่งยืน วิสาหกิจชุมชนมีการบริหารจัดการครบ ๙ ด้าน ดังนี้

๒.๒.๑ ด้านแผนการดำเนินงาน

๑) มีการกำหนดเป้าหมายและทิศทาง (วิสัยทัศน์) ที่มุ่งไปสู่การพึ่งตนเองอย่างยั่งยืนไว้ว่า “ชุมชนก้าวหน้า เรียนรู้เป็นเลิศ ให้อาชีพเสริม เพิ่มรายได้ให้ยั่งยืน ”

๒) แผนการดำเนินงานและกิจกรรมที่มีการประสานแผนกับหน่วยงานภาคีที่จะทำให้

บรรลุตามวิสัยทัศน์

๓) ลักษณะแผนการดำเนินงานและกิจกรรมที่มีเหตุผล สอดคล้อง เหมาะสมกับเงื่อนไข

ของชุมชน

๔) มีแผนควบคุมและแผนบริหารความเสี่ยงหรือมีการเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงต่างๆ โดยกลุ่มและสมาชิกได้กำหนดแผนสร้างกิจกรรมเพิ่มที่หลากหลายให้สมาชิกทุกคนได้เข้าร่วม เช่น กิจกรรมเพาะเห็ด เลี้ยงปลากะชัง ปลูกผักสวนครัว และอื่นๆ

๕) มีการทบทวนและปรับปรุงแผนให้เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง โดยได้กำหนดแผนการประชุม หารือและทบทวนแผนต่างๆเป็นประจำ

แผนการตลาด

- ได้กำหนดกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย ได้แก่ ลูกค้าภายในชุมชน และต่างจังหวัด

- มีการสำรวจตลาดเพื่อหาข้อมูลความต้องการของกลุ่มลูกค้าต่างๆ

- ได้นำสินค้าไปร่วมตามแหล่งจำหน่ายต่างๆ มีการทดลองตลาด

- มีปรับปรุงผลิตภัณฑ์เพื่อให้มีความเหมาะสมและขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขอคำแนะนำและเสนอแนวทางปรับปรุงและดูแลผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง

- มีการวางจำหน่ายตามซูเปอร์มาร์เก็ต ร้านสะดวกซื้อ ร้านจำหน่าย OTOP

- ประชาสัมพันธ์และโฆษณาสินค้า ผ่านช่องทางต่างๆ ได้แก่ สื่อออนไลน์ สื่อชุมชน สื่อ

บุคคล

แผนการผลิต ปี ๒๕๖๖

- มีการกำหนดแผนการผลิตไว้กับสมาชิกร่วมกันผลิตเดือนละ ๕๐ ผืน โดยตั้งไว้ที่ ๑ ผืนต่อครัวเรือน ต่อ ๓ วัน (โดยประมาณ)

- ลักษณะแผนการดำเนินงานและกิจกรรมที่มีของกลุ่มโดยพิจารณาจากจำนวนสมาชิกในแต่ละครัวเรือน และรายได้ที่จะเกิดขึ้นกับสมาชิก ความรู้ความสามารถของสมาชิกแต่ละคน โดยเฉลี่ยแล้วจะสามารถได้ครัวเรือนละ ไม่น้อยกว่า ๕ ผืน ต่อเดือน

- มีแผนควบคุมหรือแผนบริหารความเสี่ยง หรือมีการเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ไว้ดังนี้

ภายในองค์กร

มีการกำหนดโครงสร้างองค์กร คณะกรรมการบริหารกลุ่มวิสาหกิจชุมชน แบ่งบทบาทหน้าที่คณะกรรมการชัดเจนและปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ๑๐ คน ได้แก่ ประธาน รองประธาน เลขานุการ ฝ่ายจัดการด้านการตลาด จำนวน ๒ คน ฝ่ายเหรียญกษาปณ์ จำนวน ๑ คน ปฏิคม จำนวน ๒ คน และประชาสัมพันธ์ ไว้ดังนี้

๑. นางปิยนันท์ สุระพินิจ	ตำแหน่ง ประธาน
๒. นางพิกุล มหามาตย์	ตำแหน่ง รองประธาน
๓. นางครองสิน วงพิมล	ตำแหน่ง เลขานุการ
๔. นางพลอย ธรรมมิตร	ตำแหน่ง เหรียญกษาปณ์
๕. นางบุบผา คำเหล็ก	ตำแหน่ง การตลาด
๖. นางปิยนันท์ สุระพินิจ	ตำแหน่ง การตลาด
๗. นางมนัชยา สีลาดเลา	ตำแหน่ง ประสัมพันธ์
๘. นางเลิศวันดี เวียงนนท์	ตำแหน่ง ปฏิคม
๙. นางสาวเนียง บุตรซอง	ตำแหน่ง ปฏิคม

มีการแบ่งปันผลประโยชน์ให้ความโปร่งใสแก่สมาชิกทุกคน โดยการแบ่งปันค่าตอบแทนผลกำไร ดังนี้

- คณะกรรมการ ร้อยละ ๑๐
- สมาชิก ร้อยละ ๖๐
- ทุนสำรอง ร้อยละ ๒๐
- เป็นทุนบริหาร ร้อยละ ๑๐

สำหรับผลการบริหารจัดการ สมาชิกมีความพึงพอใจทุกคน

ภายนอกองค์กร

การไปจำหน่ายสินค้าภายนอกเหนือจังหวัดต่างๆได้กำหนดหมุนเวียนไปเป็นชุดๆ เพื่อให้มีประสบการณ์ทั่วไป ได้แก่ ตลาดรองรับแหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ที่ทำการกลุ่ม ชายตามงานเทศกาลต่างๆ และงานที่ทางราชการจัดขึ้นทั้งในและต่างจังหวัด ชายที่ศูนย์ OTOP ประจำจังหวัดร้อยเอ็ด ร่วมแสดงสินค้าศูนย์ OTOP ด้านภัยโควิด เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี ศูนย์ OTOP ร้อยเอ็ด ร่วมงานวันข้าวหอมมะลิโลก ครั้งที่ ๒๑ และครั้งที่ ๒๒ ตามบูชแสดงสินค้าและจำหน่ายของหน่วยงานต่างๆ เช่น พาณิชยจังหวัดร้อยเอ็ด หอการค้า ร้อยเอ็ด อุสาหกรรมจังหวัดร้อยเอ็ด และขอรับการสนับสนุนด้านเงินทุนจากแหล่งภายนอก อาทิ ส่วนราชการ หรือ อบต.

๒.๒.๒ ด้านทรัพยากรและการเงิน

- ๑) มีการนำทรัพยากรที่มีมาใช้ให้แผนงานบรรลุตามที่กำหนด
- ๒) ที่มาของเงินทุนและทรัพยากรมีความชัดเจน เช่น ทรัพยากรที่มีอยู่เดิม สะสมทุนจากสมาชิก ระดมทุนจากสมาชิก กู้ หรือหาจากภายนอกเพิ่มเติม
- ๓) การใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด และมีประสิทธิภาพสูงสุด

๒.๒.๓ ด้านระบบบัญชี

มีการบันทึกบัญชี ซึ่งดำเนินการปิดบัญชีได้ถูกต้อง ตามเวลา และมีการสื่อสาร เปิดเผยข้อมูลการเงิน บัญชีอย่างสม่ำเสมอพิจารณาจากสินทรัพย์ เงินทุนหมุนเวียน หนี้สิน รายได้ กำไร ขาดทุน เงินปันผล มีการใช้ประโยชน์จากข้อมูลบัญชีในการควบคุม และพิจารณาดำเนินแต่ละกิจกรรม ซึ่งในช่วง ๒ ปีที่ผ่านมา มีการสรุปยอดบัญชีไว้ ดังนี้

สรุปยอดเงินออมของปี ๒๕๖๕

ยอดเงินออมทั้งหมด ๘,๐๐๐ บาท

จำนวนหุ้น ๔๕ หุ้น

ดอกเบียสมาชิก ๕๐๐ บาท

สรุปยอดเงินออมของปี ๒๕๖๔

ยอดเงินออมทั้งหมด ๔,๕๐๐ บาท

จำนวนหุ้น ๔๕ หุ้น

ดอกเบียสมาชิก ๕๐๐ บาท

๒.๒.๔ ด้านโครงสร้างและบทบาทหน้าที่

คณะกรรมการบริหารวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอเสื่อกกบ้านโนนค้อ หมู่ที่ ๕ ตำบลชีเหล็ก อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด

๑. นางปิยนันท์ สุระพินิจ	ตำแหน่ง ประธาน
๒. นางพิกุล มหามาตย์	ตำแหน่ง รองประธาน
๓. นางครองสิน วงพิมล	ตำแหน่ง เลขานุการ
๔. นางพลอย ธรรมมิตร	ตำแหน่ง เภรัญญิก
๕. นางบุบผา คำเหล็ก	ตำแหน่ง การตลาด
๖. นางปิยนันท์ สุระพินิจ	ตำแหน่ง การตลาด
๗. นางมนัชชา สีลาดเลา	ตำแหน่ง ประสัมพันธ์
๘. นางเลิศวันดี เวียงนนท์	ตำแหน่ง ปฏิคม
๙. นางสาวเนียง บุตรชอง	ตำแหน่ง ปฏิคม

มีการกำหนดโครงสร้างที่เหมาะสมกับการประกอบการตามความจำเป็นของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีการบริหารจัดการคนให้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ มีการจัดเตรียมคนให้ปฏิบัติตามแผนที่กำหนด คนที่ถูกกำหนดให้ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่มีความเหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย มีการชี้แจงหรือแจ้งให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายบทบาทหน้าที่รับทราบ ปริมาณงานที่มอบหมายแต่ละคนมีความเหมาะสม

๒.๒.๕ ด้านการกำหนดกฎระเบียบหรือข้อตกลง ข้อบังคับการอยู่ร่วมกัน

สำหรับกฎระเบียบหรือข้อตกลง ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องและจำเป็นต่อการบริหาร ตามความพอเหมาะพอดี ไม่น้อยหรือมากเกินไป ทั้งนี้สมาชิกได้ร่วมกันกำหนด กฎ ระเบียบ หรือข้อตกลง ข้อบังคับ ที่มีความชัดเจนและมีบันทึกไว้เป็นหลักฐาน มีระบบการควบคุมให้ปฏิบัติตามที่กำหนดและ มีกฎระเบียบ หรือข้อตกลง ข้อบังคับ ในการจัดสวัสดิการแก่สมาชิกและชุมชน ดังรายละเอียด

ระเบียบข้อบังคับวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอเสื่อกกบ้านโนนค้อ ตำบลชีเหล็ก อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด แบ่งเป็น ๘ หมวด ดังนี้

หมวดที่ ๑ ข้อความทั่วไป

ข้อ.๑ ชื่อระเบียบข้อบังคับนี้เรียกว่า ระเบียบข้อบังคับวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอเสื่อกกบ้านโนนค้อ ตำบลชีเหล็ก อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด

ข้อ.๒ ที่ตั้งกลุ่ม ตั้งอยู่ที่ ๑๘ หมู่ที่ ๕ บ้านโนนค้อ ตำบลชีเหล็ก อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด

ข้อ.๓ ระเบียบข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๒

หมวดที่ ๒ วัตถุประสงค์

ข้อ.๔ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอเสื่อกกบ้านโนนค้อ จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

๔.๑ เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ครัวเรือน เป็นการเสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชนให้พึ่งตนเอง ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

๔.๒ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ชุมชน ในหมู่บ้านในการประกอบอาชีพอย่างพอเพียง

๔.๓ เพื่อให้เข้าใจการทำงานระบบกลุ่ม และสร้างความเข้มแข็งในชุมชน

๔.๔ เพื่อสร้างความสามัคคีในหมู่บ้านและชุมชน

๔.๕ เพื่ออนุรักษ์ภูมิปัญญาของท้องถิ่นเอกลักษณ์ของ

๔.๖ มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ ให้ผู้บริโภคได้เข้าใจและเลือกซื้อสินค้าได้ถูกต้อง

หมวดที่ ๓ สมาชิกภาพ

ข้อ.๕ คุณสมบัติของสมาชิก

๕.๑ เป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาและถิ่นอาศัยอยู่ในหมู่บ้าน

๕.๒ มีความรู้ความเข้าใจหลักการของกลุ่ม และสนใจงานพัฒนาอาชีพของกลุ่มอย่างจริงจัง

๕.๓ เป็นผู้พร้อมที่จะปฏิบัติตามระเบียบและข้อตกลงของกลุ่ม

๕.๔ เป็นผู้ที่คณะกรรมการบริหารกลุ่มฯ ได้มีมติเห็นชอบให้รับเข้าเป็นสมาชิกกลุ่ม

ข้อ.๖ การสมัครเข้าเป็นสมาชิก

๖.๑ ต้องยื่นคำขอตามแบบใบสมัครของกลุ่ม

๖.๒ ต้องชำระค่าสมัคร / ค่าธรรมเนียม จำนวน ๒๐ บาท

๖.๓ ค่าสมัคร / ค่าธรรมเนียม ผู้สมัครเป็นสมาชิกจะเรียกคืนไม่ได้ ไม่ว่าด้วยเหตุใด

ข้อ.๗ การพ้นจากสมาชิก

๗.๒ ลาออกและได้รับอนุมัติให้ลาออกจากคณะกรรมการบริหารกลุ่ม

๗.๓ ที่ประชุมใหญ่สมาชิกมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียง สองในสาม ของผู้เข้าประชุม

ข้อ.๘ การลาออกจากสมาชิก

๘.๑ ให้ทำหนังสือยื่นต่อคณะกรรมการบริหารกลุ่ม

๘.๒ ผู้ประสงค์จะลาออกต้องชำระหนี้ ที่ตนยังผูกพันต่อกลุ่ม

ข้อ.๙ การให้ออกจากสมาชิก

๙.๑ จงใจฝ่าฝืน ระเบียบข้อตกลง มติของกลุ่ม หรือแสดงตนเป็นปรปักษ์ หรือไม่ให้ความ

ช่วยเหลือ ความร่วมมือแก่กลุ่ม ไม่ว่าด้วยประการใดๆ

หมวดที่ ๔ เงินทุนของกลุ่ม

ข้อ.๑๐ การแสวงหาเงินทุนของกลุ่ม

๑๐.๑ รับเงินค่าหุ้น

๑๐.๒ เงินอุดหนุนจากส่วนราชการ องค์กรเอกชน และผู้มีจิตศรัทธา ฯลฯ

๑๐.๓ เงินรายได้อื่นๆ สมาชิกทุกคนต้องลงหุ้นอย่างน้อย ๕ หุ้น และลงหุ้นได้มากที่สุด

ไม่เกิน ๑๐ หุ้น หนึ่งหุ้นเท่ากับ ๑๐๐ บาท ในกรณีที่สมาชิกจะขอเพิ่มหรือลดจำนวนหุ้นที่มีอยู่ในกลุ่มให้นำเข้าที่ประชุมใหญ่สมาชิก

หมวดที่ ๕ การดำเนินงานของกลุ่ม

ข้อ.๑๑ เพิ่มพูนทักษะแก่สมาชิก มุ่งหวังให้สมาชิกเกิดความชำนาญสูงสุด พร้อมทั้งจะประกอบการในกิจกรรมนั้นๆ

ข้อ.๑๒ ดำเนินกิจกรรมในอาชีพ โดยการให้เกิดซึ่งผลิตภัณฑ์ต่างๆ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ให้เกิดแก่กลุ่มและสมาชิก

หมวดที่ ๖ คณะกรรมการบริหารกลุ่ม

ข้อ.๑๓ คณะกรรมการประกอบด้วย

๑๓.๑ คณะกรรมการอำนวยการ (ประธาน,รองประธาน,เลขานุการ,เหรัญญิก)

๑๓.๒ คณะกรรมการฝ่ายผลิต

๑๓.๓ คณะกรรมการฝ่ายควบคุมคุณภาพ

๑๓.๔ คณะกรรมการฝ่ายตลาด

๑๓.๕ คณะกรรมการฝ่ายการเงิน

ข้อ.๑๔ ที่ปรึกษา คณะกรรมการบริหารมีอำนาจที่จะเชิญบุคคลภายนอก ซึ่งมีวุฒิความสามารถและความเหมาะสม เป็นที่ปรึกษาของกลุ่ม เพื่อแนะนำหรือให้ความเห็นในการดำเนินงานทั่วไปของกลุ่ม

ข้อ.๑๕ คุณสมบัติของกรรมการ

๑๕.๑ เป็นสมาชิกกลุ่ม

๑๕.๒ สมาชิกที่เคยถูกถอดออกจากตำแหน่งจากคณะกรรมการบริหาร จะไม่มีสิทธิ์รับเลือก เป็นกรรมการอีกภายในกำหนด ๑๒ เดือน นับแต่วันถูกถอดถอน

ข้อ.๑๖ กำหนดเวลาของกรรมการ กรรมการแต่ละคนมีอายุการเป็นกรรมการได้คราวละสองปี กรรมการที่ออกตามวาระมีสิทธิ์ได้รับเลือกให้เข้ามาเป็นกรรมการได้อีก แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ข้อ.๑๗ การออกจากตำแหน่งกรรมการ

๑๗.๑ ตาย

๑๗.๒ ออกตามวาระ

๑๗.๓ ลาออกโดยทาหนังสือยื่นต่อคณะกรรมการบริหารและได้รับอนุมัติแล้ว

๑๗.๔ ขาดจากสมาชิกภาพ

๑๗.๕ ขาดจากการประชุมกรรมการสามครั้งติดต่อกัน โดยไม่ชี้แจงเหตุผลที่สมควรให้ที่ประชุมทราบที่ประชุมใหญ่มีมติถอดถอนรายบุคคลหรือทั้งคณะ

ข้อ.๑๘ อำนาจหน้าที่ของกรรมการ คณะกรรมการบริหาร มีหน้าที่รับผิดชอบนโยบายของกลุ่ม โดยตรงต่อสมาชิกและมีหน้าที่ดูแลให้กิจกรรมของกลุ่มดำเนินไปตามข้อบังคับระเบียบของกลุ่มนับแต่วันได้รับเลือกตั้งเพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ งบประมาณของกลุ่ม แผนการดำเนินงาน และตั้งงบประมาณรายรับ-รายจ่ายของกลุ่มการประชุมคณะกรรมการ คณะกรรมการสามารถเรียกประชุมได้ตามความจำเป็น แต่ต้องน้อยเดือนละครั้งตามวัน เวลา และสถานที่ผู้มีหน้าที่นัดการประชุมกำหนด

หมวดที่ ๗ การแก้ไขหรือเพิ่มเติมระเบียบข้อบังคับ

ข้อ.๒๐ ระเบียบข้อบังคับนี้ สามารถปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมได้โดยมติที่ประชุมเกินครึ่งหนึ่งของคณะกรรมการ

หมวดที่ ๘ บทเฉพาะกาล

ข้อ.๒๑ ให้ประธานคณะกรรมการเป็นผู้ลงนามในระเบียบข้อบังคับและมีผลบังคับใช้ในวันที่ประธานลงนามประกาศ ณ.วันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๒

๒.๒.๖ ด้านการบริหารธุรกิจ

(๑) ผลิตสินค้า/บริการตรงตามความต้องการของลูกค้า (ลูกค้าหมายถึงผู้ใช้สินค้า/บริการ อาจเป็นภายในครัวเรือน ชุมชน หรือ ลูกค้าภายนอก)

(๒) สินค้า/บริการมีคุณภาพ โดยมีการตรวจสอบควบคุมอย่างสม่ำเสมอ

(๓) มีฐานคิดในการกำหนดราคาอย่างมีเหตุผล

(๔) มีการกำหนดปริมาณการผลิตสินค้า/บริการที่เหมาะสมมีความสมดุลทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม

กำหนดไว้ได้ (๕) มีเป้าหมายตลาดชัดเจน และสามารถบริหารการกระจายสินค้าและบริการสู่ตลาดที่

(๖) มีการเชื่อมโยงเครือข่ายด้านต่าง ๆ

(๗) มีการจัดสรรกำไร สวัสดิการและผลตอบแทนแก่สมาชิกกรรมการ ชุมชนและสังคม

๒.๒.๗ ด้านการจัดการข้อมูล

(๑) มีการรวบรวมข้อมูลและจัดเก็บอย่างเป็นระบบ สะดวกในการใช้งาน

(๒) ข้อมูลมีคุณภาพ ถูกต้อง น่าเชื่อถือ เหมาะสม เพียงพอ ทันสมัย เป็นปัจจุบัน

(๓) มีการใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่จัดเก็บอย่างต่อเนื่อง

๒.๒.๘ ด้านการสื่อสาร

(๑) มีการสื่อสารภายในกลุ่มสมาชิกและเครือข่าย

มีระบบ / วิธีการสื่อสาร เช่น ประชุม อบรม และการสื่อสารภายในกลุ่มอย่างต่อเนื่อง

ภาพการประชุมวางแผนการดำเนินงาน และปันผลกำไรให้กับสมาชิกของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

(๒) มีการสื่อสารกับบุคคลภายนอก

- มีระบบ / วิธีการสื่อสาร เช่น การประชาสัมพันธ์ และการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง

ประชาสัมพันธ์เพิ่มช่องทางการสื่อสารให้กับกลุ่มฯ ทั้งนี้สามารถรับชมผ่านช่องลิงค์ <https://youtu.be/HiTeBToSCgM> สร้างโอกาสในด้านการเผยแพร่ภูมิปัญญา เสริมรายได้ให้กับกลุ่มอีกทางหนึ่งด้วย

๒.๒.๙ ด้านการมีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เป็นการประเมินการเป็นที่ยอมรับของวิสาหกิจชุมชน ต่อชุมชนนั้นๆ ซึ่งจะส่งผลต่อเศรษฐกิจชุมชน เน้นการช่วยขับเคลื่อน ช่วยผลักดัน หรือทำให้เป็นที่น่าสนใจของ อปท.

- (๑) อปท. มีแผนงาน งบประมาณที่ส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจชุมชน
- (๒) อปท. มีการอำนวยความสะดวกแก่วิสาหกิจชุมชน เช่นการใช้ที่ดิน โรงเรือน เครื่องมือ

อุปกรณ์ต่างๆ

- (๓) อปท.ให้การสนับสนุนด้านการพัฒนาความรู้แก่วิสาหกิจชุมชน เช่น จัดฝึกอบรม ศึกษาดู

งาน

(๔) อปท. มีการประชาสัมพันธ์ผลงานให้วิสาหกิจชุมชน สร้างชื่อเสียงให้เป็นที่รู้จัก ประกาศยกย่องชูเกียรติ ให้คุณค่าแก่วิสาหกิจชุมชน เช่นเป็น สโลแกนประจำท้องถิ่น

๒.๓ บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อสถาบัน

สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินการ เริ่มตั้งแต่การเรียนรู้ การตัดสินใจมารวมตัวกัน เพื่อแก้ปัญหาของตนเอง (จุดกำเนิดของวิสาหกิจชุมชน คือ การรวมตัวกันของคนเพื่อแก้ปัญหาของตนเอง) การตัดสินใจในการบริหารจัดการทุนทุกขั้นตอน จนถึงกำหนดในการจัดสรรรายได้ หรือผลกำไร เพื่อเป็นสวัสดิการแก่สมาชิกและชุมชน การส่งเสริมการพัฒนาตนเองของสมาชิก

๒.๓.๑ มีส่วนร่วมในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ได้แก่ ร่วมกันคิดและกำหนดวิสัยทัศน์ ร่วมกันวิเคราะห์วางแผน การรวมกลุ่มกันทำกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาของตนเอง ร่วมตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมทั้งด้านธุรกิจการประกอบการ และด้านสังคม ร่วมติดตาม ตรวจสอบผลการดำเนินงาน ร่วมรับผิดชอบต่อผลการกระทำรับประโยชน์ร่วมกัน เช่น การแบ่งผลกำไร การจัดสวัสดิการ

๒.๓.๒ มีส่วนร่วมในการพัฒนาสมาชิก โดยร่วมกันคิด เสนอความเห็นในการหาความรู้เพื่อการพัฒนาตนเองของสมาชิก วางแผน กำหนดแนวทางการพัฒนาตนเองของสมาชิก สนับสนุนให้สมาชิกได้รับการพัฒนาตนเองตามแนวทางที่กำหนด ร่วมประเมินผลการพัฒนา และแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

การจัดการเรียนการสอนและถ่ายทอดองค์ความรู้ การจักสานเป็นงานที่ละเอียดประณีต ผู้ที่จะสามารถทำได้จะต้องคลุกคลีหรือมีผูกพันโดยเฉพาะจึงจะทำได้ ดังนั้น การจักสานมวญหนึ่งชาวบ้านเป้า จึงเป็นฝีมือของคนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง ที่มีการถ่ายทอดภูมิปัญญาซึ่งกันและกันมาตั้งแต่ปู่ย่าตายาย มีการรวมกลุ่มกันผลิตผลงานโดยใช้ศิลปะภูมิปัญญาดั้งเดิมผสมผสานกับความคิดสร้างสรรค์ตามความต้องการของตลาดและมีการแบ่งปัน ผลประโยชน์นี้ให้แก่สมาชิกกลุ่มและช่วยเหลือสังคมอย่างต่อเนื่อง

ร่วมกันสนับสนุนให้สมาชิกได้รับการพัฒนาตนเองตามแนวทางที่กำหนด

๒.๔ ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจของสถาบัน

ความเจริญเติบโต ความมั่นคงทางเศรษฐกิจของสมาชิก เนื่องจากกิจกรรมที่ดำเนินการร่วมกันมีความหลากหลาย เชื่อมโยง เกื้อกูลกัน ส่งผลให้เกิดการลดความเสี่ยงในการประกอบการ ตอบสนองความต้องการสร้างความพอใจและความสุขให้สมาชิก ทำให้สมาชิกมีความเชื่อมั่นในสถาบัน และสร้างความมั่นใจของสมาชิกในการดำเนินการร่วมกับกลุ่มต่อไป ซึ่งจะนำไปสู่ความมั่นคงเข้มแข็งของกลุ่ม แรงงานภาคเกษตรส่วนใหญ่เป็นแรงงานในครัวเรือน เฉลี่ย ๓ คนต่อครัวเรือน การจ้างแรงงานมีมากช่วงปักดำ เกี่ยวข้าว ซึ่งในปัจจุบันค่าแรงมีราคาสูงขึ้นมาก โดยเฉพาะช่วงที่มีการลงทำนาพร้อมๆกัน ค่าแรงสูงถึงวันละ ๓๐๐ บาท อีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้แรงงานสูงขึ้น เป็นเพราะว่ามีแรงงานวัยหนุ่มสาวไปทำงานภาคอุตสาหกรรมต่างถิ่นมากขึ้น ทำให้แรงงานภาคการเกษตรลดน้อยลง

๒.๔.๑ กิจกรรมมีความหลากหลาย เชื่อมโยงเกื้อกูลกัน ส่งผลให้เกิดการลดความเสี่ยงในการประกอบการ เพื่อให้เกิดความยั่งยืน

๒.๔.๒ สมาชิกและชุมชน มีสวัสดิการอย่างเป็นระบบ

๒.๔.๓ สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้นและหรือมีรายจ่ายลดลงรายได้โดยเฉลี่ยของสมาชิกเน้นความหลากหลายในกิจกรรม ลดความเสี่ยงสร้างความยั่งยืน

๒.๔.๔ หนี้ของสมาชิกไม่เพิ่มขึ้น หรือสามารถบริหารจัดการหนี้สินได้

๒.๔.๕ สมาชิกและกลุ่มมีเงินออม

๒.๔.๖ กลุ่มมีเงินทุนสำรองสำหรับประกอบการได้อย่างต่อเนื่อง

จากการกำหนดไว้ที่ชัดเจน และแนวทางการบริหารจัดการของกลุ่มที่มีความเสมอภาคและโปร่งใส สร้างความเชื่อมั่นให้กับชุมชนและสมาชิก

๒.๔.๗ กิจการมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง หรือมีสมาชิกเพิ่มขึ้น สมาชิกเพิ่มขึ้น จากเดิมแรกเริ่ม ๗ คน ปัจจุบัน ๑๕ คน และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สืบเนื่องจากผลประโยชน์และรายได้ที่ได้รับมีความชัดเจน และสมาชิกมีความพึงพอใจ

๒.๔.๘ มีการเตรียมการเพื่อสืบทอดกิจการในอนาคต โดยฝึกหัดและเพิ่มทักษะให้กับเด็กนักเรียนและเยาวชนคนรุ่นหลังได้มีโอกาสเรียนรู้และสร้างอาชีพและรายได้จากงานจักสานให้กับครอบครัวต่อไป

กลุ่มมีความเป็นปึกแผ่น ทุกคนยึดกฎ กติกา ในการทำงานร่วมกัน กลุ่มได้สนับสนุนให้สมาชิกมีอาชีพที่มั่นคงเกิดรายได้ประจำให้กับครอบครัวเป็นอย่างดี และสมาชิกมีรายได้จากการทอเสื่อกก เฉลี่ยเดือนละ ๕ ผืน หรือ ๒,๐๐๐ บาท ต่อ เดือน ๒,๔๐๐ บาทต่อปี ซึ่งเสื่อกกเป็นกิจกรรมที่ทำทั้งปี สมาชิกในครัวเรือนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์กับครอบครัว ห่างจากยาเสพติด ทำให้ชุมชนเข้มแข็ง ฝึกสมาธิและความอดทน เป็นคนใจเย็น

๒.๕ การทำกิจกรรมด้านสาธารณสุขประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมของกลุ่มที่เอื้ออำนวยต่อประโยชน์ของสาธารณะทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการทำกิจกรรมที่ใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน (ยิ่งใช้ยิ่งเพิ่ม) ได้แก่ สมาชิกให้ความร่วมมือกันดี มีความสามัคคีในการทำกิจกรรมทั้งภายในกลุ่มและนอกกลุ่ม เช่น ชุมชน วัด โรงเรียน และสาธารณสุขประโยชน์อื่นๆ

๒.๕.๑ มีการจัดกระบวนการเพื่อปลูกฝังจิตสำนึกในการเสียสละ ช่วยเหลือเกื้อกูล อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแก่สมาชิก

๒.๕.๒ มีกระบวนการผลิตและบริการของกลุ่มไม่ทำลายทรัพยากร สิ่งแวดล้อม

๒.๕.๓ มีการส่งเสริมการรักษา หรือมีความใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อม (เช่น การคัดแยกขยะ เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ ทำแก๊สชีวภาพ การบำบัดน้ำเสีย ฯลฯ)

๒.๕.๔ มีการทำกิจกรรมด้านสาธารณสุขประโยชน์แก่ชุมชน

๒.๕.๕ มีการยอมรับของชุมชน โดยมีบุคคลอื่นที่ไม่ใช่สมาชิกวิสาหกิจชุมชนให้การรับรอง เช่น ผู้นำทางศาสนา คณะกรรมการหมู่บ้าน ครู ผู้นำท้องถิ่น หรือ ชาวบ้านทั่วไป

๒.๕.๖ มีการจัดสวัสดิการชุมชน เช่น จัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ เด็ก ผู้ป่วย ผู้เสียชีวิต และผู้ติดยาเสพติด

การยอมรับทางชุมชน ศาสนา ส่วนการศึกษา

ตัวแทนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจัดทำอาหารเลี้ยงเด็กนักเรียน เป็นกรรมการการศึกษาให้กับโรงเรียน ร่วมเป็นกรรมการจัดงานวันสำคัญตามฤดูกาลทุกปี เป็นกรรมการหมู่บ้านในการพัฒนาโครงสร้างของหมู่บ้าน

ปัญหา-อุปสรรคในการทำงาน

๑. การประชุม/จัดเวทีประชาคม จะจำกัดในช่วงเวลาส่วนมากจะต้องดำเนินการในช่วงเวลากลางคืน เนื่องจากคนในชุมชนจะมีอาชีพเสริม คือการทำสวน ไร่จ้าง
๒. ควรสนับสนุนส่งเสริมผู้ผลิตสินค้า OTOP ในรูปแบบ ความรู้สวดลายการผลิตเพื่อให้สินค้ามีมาตรฐาน และตรงตามความต้องการของผู้บริโภค

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๑. คนในชุมชนมีพร้อมที่จะพัฒนาหมู่บ้านให้ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านสังคมและเศรษฐกิจ กลุ่มมีความเข้มแข็ง สามัคคี มีการบทบาทหน้าที่ชัดเจน และสามารถเป็นหมู่บ้านต้นแบบในการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการพัฒนาหมู่บ้าน เป็นจุดเรียนรู้เพื่อขยายผลไปสู่หมู่บ้านอื่น
๒. การมีส่วนร่วมและความสามัคคีของคนในชุมชน
๓. ผู้นำหมู่บ้านมีภาวะเป็นผู้นำที่ดี

๔. ผู้นำและคณะกรรมการกลุ่ม/องค์กรกลุ่มต่างๆ ในชุมชนมีโอกาสได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการบริหารจัดการชุมชนอย่างต่อเนื่อง

๕. คนในชุมชนมีองค์ความรู้ ภูมิปัญญาที่หลากหลาย

๖. พื้นที่ สภาพภูมิประเทศเหมาะสม

๗. คนในชุมชนศรัทธาในตัวผู้นำ และส่วนราชการที่เข้าไปมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนกิจกรรม

๘. ร่วมกับภาคีการพัฒนาขับเคลื่อนกิจกรรมให้หมู่บ้านได้รับการพัฒนาศักยภาพทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยใช้หลักการพัฒนาชุมชน เพื่อให้ชุมชนพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน

ส่วนที่ ๓
รางวัลแห่งความภาคภูมิใจ

เลขที่ ๕๓๑-๗๔/๗(รช)

จังหวัดร้อยเอ็ด
โดย
สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดร้อยเอ็ด

ให้ใบรับรองฉบับนี้ไว้เพื่อแสดงว่า
.....
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอเสื่อกกบ้านโพนเค็ด.....

ได้รับอนุญาตให้แสดงเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนกับ
.....*ผลิตภัณฑ์เสื่อกก*..... มาตรฐานเลขที่ *มวช.๑/๒๕๕๔*.....

ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรอง *ผลิตภัณฑ์เสื่อกก*.....

สถานที่ทำชื่อ *วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอเสื่อกกบ้านโพนเค็ด*.....

เลขที่ *๑๔*..... ตรอก/ซอย ถนน หมู่ที่ *๕*.....

ตำบล *ขี้เหล็ก*..... อำเภอ *จตุรพักตรพิมาน*..... จังหวัด *ร้อยเอ็ด*.....

ออกให้ ณ วันที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายชยันต์ ศิริมาศ)
ผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด
ประธานกรรมการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนจังหวัดร้อยเอ็ด
มีผลบังคับใช้ วันที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ สิ้นอายุ วันที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

ประกาศนียบัตรฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า
ข้าวอินทรีย์เพื่อสุขภาพบ้านโนนค้อ
(ผลิตภัณฑ์ ข้าวฮางหอม)

ได้ผ่านการรับรองมาตรฐานในการผลิตอาหารปลอดภัย
GMP for Rising Star OTOP

ภายใต้กิจกรรมพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารสะอาด ปลอดภัย ใส่ใจผู้บริโภค
โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP อาหาร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายอภิชาติ ไตรสิงห์)
อธิบดีกรมการพัฒนารัฐวิสาหกิจ

(นายวงศศิริ เสาวฤทธิ์)
ผู้อำนวยการสถาบันอาหาร

ภาคผนวก

STI for
 OTOPTOP
 UPGRADE
 กองวิจัยเพื่อไทย

สื่อย้อมธรรมชาติ

โครงการ การพัฒนากระบวนการย้อมสี
 และบรรจุภัณฑ์สินค้าเลือกกทอมือ

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอเสื่อกกบ้านโนนค้อ
 จังหวัดร้อยเอ็ด

ภายใต้โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน
 (ตามแนวทางคูปองวิทย์เพื่อโอทอป)
 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย
 และนวัตกรรม (สป.อว.)
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
 วิทยาเขตสกลนคร

สีย้อมธรรมชาติ

โครงการ การพัฒนากระบวนการย้อมสีและ
บรรจุภัณฑ์สินค้าเสื้อกทอมือ

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอเสื่อกกบ้านโนนค้อ
จังหวัดร้อยเอ็ด

ภายใต้โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน
(ตามแนวทางคูปองวิทย์เพื่อโอท็อป)
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.)
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
วิทยาเขตสกลนคร

การถ่ายทอดเทคโนโลยีด้าน "การย้อมสีธรรมชาติ" และ
การพัฒนากระบวนการย้อมสีเส้นใยธรรมชาติจากต้นกก

สีคราม

สีคราม

สีมะเกลือ

สีคราม ธรรมชาติ

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Indigofera tinctoria* L.
ชื่อสามัญ: อินดิโก (Indigo)

ต้นครามเป็นไม้ล้มลุก อยู่ในพืชตระกูลถั่ว ลักษณะเป็นพุ่มขนาดเล็ก บางชนิดเป็นพุ่มเลื้อย มีใบประกอบแบบขนนก ดอกช่อ และฝักเรียวยาวเล็ก ปลูกบำรุงดินได้ดี

ครามบ้านเรา

ในประเทศไทยเชื่อว่า ต้นครามเป็นพืชดั้งเดิมแถบภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากวัฒนธรรมเครื่องนุ่งห่มที่ใช้สีพื้นดำและสีน้ำเงิน เช่น ชนเผ่าต่างๆ ในจังหวัดสกลนคร ได้แก่ ไทญ้อ ไทโย้ย กูไท ไทโซ่ ไทกะเลิง ไทข่า และไทลาว

การปลูกต้นคราม

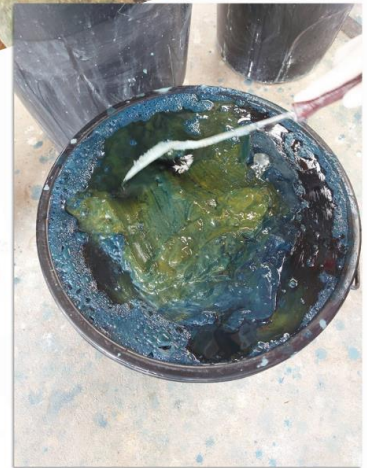
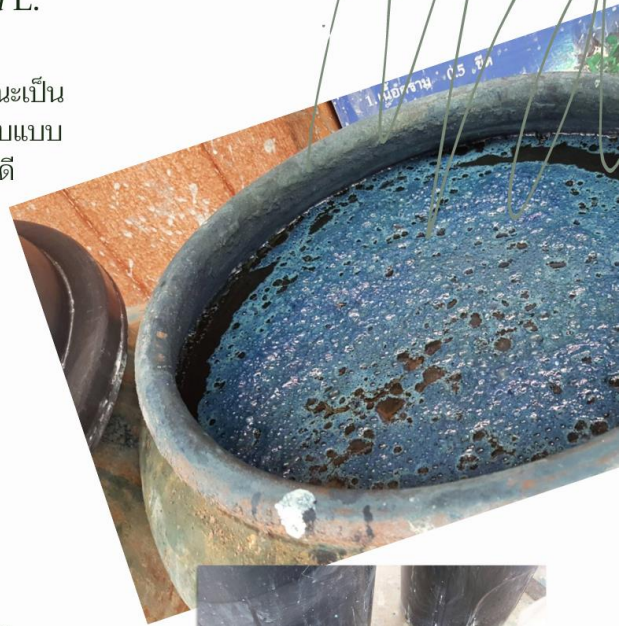
นำเมล็ดแช่น้ำ 2 วัน

คลุมซีดำป้องกันแมลงก่อนหยอดลงหลุม 3-4 เมล็ด หรือปลูกแบบหว่าน ห่างกันประมาณ 40-60 เซนติเมตร ใช้เวลาออกประมาณ 4 วัน ควรย้ายกล้าลงแปลงปลูกเมื่ออายุประมาณ 4-6 สัปดาห์ ถางหญ้าและต้นที่ชิดกันออก เพื่อให้ต้นครามเจริญเติบโตเต็มที่

เก็บเกี่ยวลำต้น และใบ ช่วงอายุประมาณ 4 เดือน หรือช่วงกำลังออกดอก สังเกตจากใบจะมีสีเขียวเข้ม ต้นครามมีอายุ 2-3 ปี ขึ้นอยู่กับพื้นที่และวิธีการปลูก เก็บเกี่ยวได้ปีละ 3 ครั้ง ห่างกัน 3-4 เดือน

นิยมปลูกช่วง ก.พ. - มี.ค.

ในพื้นที่ดอน น้ำไม่ท่วมขัง ดินร่วนซุย ไม่อุ้มน้ำ ชอบแดดจัด

ศึกษาดูงานเพิ่มเติมได้ที่
"ฐานเรียนรู้บ้านคราม"
คณะกรรพยากสสสชาติ

สารอินดิแคน

สารตั้งต้นของ "สีย้อมครามธรรมชาติ (Indigo dye)" ในใบคราม

สารอินดิแคน
(Indican)
• ไม่มีสี
• ไม่ละลายน้ำ

ขยำ แชน้ำ

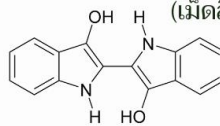
เอนไซม์ เบต้า-กลูโคซิเดส
จากใบคราม

อินดอกซิล + กลูโคส

- ไม่มีสี
- ละลายน้ำได้

ออกซิเจน

อินดิโกติน
(เม็ดสีคราม)

การเตรียมสีคราม

ขั้นตอนที่ 1 สกัดเม็ดสีคราม

นำกิ่งก้าน ลำต้น และใบ ขยำแช่น้ำในโถง หรือถังพลาสติกวางในที่โล่ง หรือมีแสงแดดส่องถึง นาน 10 - 18 ชั่วโมง (อากาศร้อน ใช้เวลาน้อยกว่า)

เมื่อใบครามแตกย่อย "สารอินดิแคน" จะถูกสกัดออกมา พร้อมกับ "เอนไซม์ เบต้า-กลูโคซิเดส" ซึ่งทำหน้าที่ย่อยสารอินดิแคน เกิดเป็นน้ำตาล และ "สารอินดอกซิล" ที่ละลายน้ำได้

การกวนจะช่วยเติมออกซิเจนจากอากาศ ทำให้สารอินดอกซิลจับตัวกัน เกิดเป็น "เม็ดสีคราม" (Indigo blue) หรือเรียกว่า "อินดิโกติน" (Indigotin) ที่ไม่ละลายน้ำ จึงตกตะกอนลงก้นภาชนะ

ขั้นตอนที่ 2 เตรียมสีย้อมคราม (ก๋อหม้อ)

เติมปูนขาว ลงใน "เม็ดสีคราม" กวนแรง ๆ ให้เกิดฟองมาก ๆ เม็ดสีครามจะจับกับเนื้อปูนขาว ตกตะกอนลงก้นภาชนะ

การเตรียมสีย้อมคราม เป็นการทำให้เม็ดสีครามละลายในน้ำต่าง ด้วยการกวนเม็ดสีครามให้จับอยู่กับเนื้อปูนขาว แล้วเติมตัวรีดิวซ์ เช่น น้ำมะขามเปียก (เฉพาะส่วนน้ำใส) หรืออาศัยการทำงานของจุลินทรีย์ ทำการหมักให้เม็ดสีครามเปลี่ยนสี จาก "สีน้ำเงิน" เป็น "สีเขียวปนเหลือง" (Indigo white) ที่พร้อมย้อมสีติด

ขั้นตอนที่ 3 การย้อมสีเส้นใยธรรมชาติ

นำเส้นใยธรรมชาติ ลงช่อกับสีย้อมคราม ทำให้เม็ดสีครามจับกับเส้นใยทั่วถึง จึงสะเด็ดหรือบิดน้ำออก คลี่หรือเปิดให้เส้นใยสัมผัสออกซิเจนในอากาศ จะทำให้เม็ดสีครามเปลี่ยนสีเป็น "สีครามเข้ม"

สีครั่ง

เจดสีแดง-ชมพูเข้มธรรมชาติ

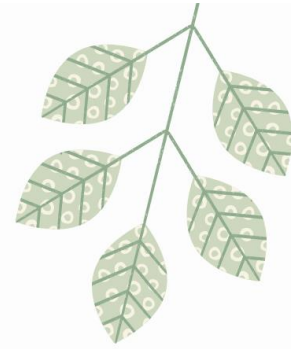
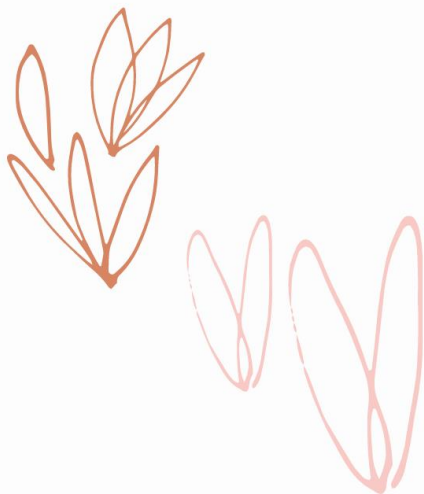
ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Lucifer lacca* Kerr.

ชื่อสามัญ: อินดิโก (Indigo)

ครั่งเป็นแมลงสีแดงขนาดเล็กมาก อาศัยอยู่ตามกิ่งของต้นไม้ที่ใช้เลี้ยง เช่น ก้ามปู พุทรา สะแก ยางครั่งมีลักษณะเหนียวสีเหลืองเป็นเกราะหุ้มตัวเพื่อป้องกันอันตรายจากศัตรู เมื่อยางครั่งสัมผัสกับอากาศจะแข็งตัว เรียกว่า "รังครั่ง"

"ครั่งดิบ" (stick lac) ประกอบด้วย สารสีแดงจากครั่งประมาณ 1.5-2% โดยน้ำหนักครั่งดิบ และส่วนที่เป็นยางเหนียวหรือชัน ซึ่งใช้ทำเซลแลคและใช้ในอุตสาหกรรมพลาสติกคุณภาพสูง

สารสีจากครั่งมี 2 ชนิด คือ ส่วนที่ละลายน้ำประกอบด้วยสารสีแดงชื่อ Laccic acid หรือเรียกทั่วไปว่า สีครั่ง (lac dye) และสารสีเหลืองที่ละลายในแอลกอฮอล์ เรียกว่า Erythrolaccin ซึ่งประกอบด้วยสาร 2 ชนิด คือ deoxyerythrolaccin (I) และ isoerythrolaccin (II) Laccic acid เป็นสารประกอบกลุ่มแอนทราควิโนนซึ่งมีโครงสร้างแตกต่างกันไม่น้อยกว่า 4 ชนิด คือ laccic acid A, B, C และ D แต่ที่พบเป็นองค์ประกอบหลักของสีครั่ง คือ laccic acid A และ B เท่านั้น laccic acid ละลายได้ดีในน้ำและน้ำด่าง ใช้เป็นสีย้อมธรรมชาติย้อมเส้นใยโปรตีน เช่นไหมและขนสัตว์ได้ดี ความคงทนต่อการซักล้าง ชัดดูและแสงต่ำ แต่เมื่อทำปฏิกิริยาในสารละลายกรด จะให้คุณสมบัติที่ติดแน่นกับสารอื่นได้ดี สารที่ทำให้สีติดกับเส้นใยดีขึ้น หรือสารช่วยติดสี (mordant) ที่นิยมใช้กับสีครั่ง ได้แก่ สารส้ม กรดทาร์ทาริก น้ำมะขาม ซึ่งจะช่วยเพิ่มความคงทนของสีต่อการซัก ชัดดูและแสงได้ดีขึ้น สีครั่งใช้ย้อมผ้าฝ้ายได้แต่ไม่ตีเท่าผ้าไหม

สีมะเกลือ

เจดสีดำ-น้ำตาลเข้มธรรมชาติ

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Diospyros mollis* Griff.

ชื่อสามัญ: มะเกีย มะเกือ ฝิผา เกลือ มักเกลือ มะเกลือ (Ebony)

ต้นมะเกลือเป็นไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ สูง 10-30 เมตร มีผลกลมผิวเกลี้ยง ผลอ่อนมีสีเขียว ผลแก่มีสีดำ ผลแก่จัดจะแห้ง เมล็ดแบน สีเหลือง 4-5 เมล็ด ขยายพันธุ์โดยการเพาะเมล็ด

มีถิ่นกำเนิดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พบทั่วทุกภาคในประเทศไทย ยกเว้นภาคใต้ ทุกส่วนของต้นมะเกลือมีสรรพคุณทางยา ผลมะเกลือแก่สีดำนิยมนำมาใช้ในอุตสาหกรรมย้อมผ้าและแห

นอกจากผลแก่สีดำ ผลมะเกลือดิบสีเขียว เหลือง สามารถนำมาใช้เป็นสีย้อมธรรมชาติที่ติดสีได้ดี โดยอาศัยออกซิเจนในอากาศ คล้ายสีคราม

การประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สามารถพัฒนากระบวนการย้อมสีมะเกลือที่ง่าย รวดเร็ว กำหนดเจดสี และความเข้มของสีที่ต้องการ ได้ง่ายยิ่งขึ้น

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอเสื่อกกอบ้านโนนค้อ ตั้งอยู่ในพื้นที่บ้านโนนค้อ ตำบลชีเหลือก อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด และเครือข่ายในพื้นที่ใกล้เคียง

จากฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์

สืบทอดมารุ่นสู่รุ่น

ทำให้พื้นที่บ้านโนนค้อ และชุมชนใกล้เคียง เป็นแหล่งวัตถุดิบมะเกลือ รวมถึงไม้ย้อมธรรมชาติชนิดอื่นๆ ที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ ในการพัฒนากระบวนการย้อมสีเส้นใยธรรมชาติในชุมชน ได้เป็นอย่างดี

การย้อมสีเส้นใยธรรมชาติ ด้วยผลมะเกลือ

สีย้อมธรรมชาติจากผลมะเกลือ ให้เฉดสีน้ำตาลเข้ม ถึง สีดำสนิท
ติดสีได้ดี คงทนต่อแสงและการซัก สามารถเตรียมสีย้อมในถังพลาสติกที่มีฝาปิด
เพื่อเก็บรักษาไว้ใช้ย้อมซ้ำได้นาน โดยเติมผลมะเกลือ และน้ำปูนขาวกินหมาก หรือ
ปูนแดง (อัตราส่วนปูนต่อน้ำ ประมาณ 1:10) ให้พอท่วมผลมะเกลือ

ผลมะเกลือดิบ

ทุบ หรือ โขลก ให้แตก
หึ่งเนื้อและเมล็ด

เติมน้ำปูนขาวกินหมาก
หรือปูนแดง ให้ท่วม

ขยำให้เข้ากันดี
จนเกิดฟอง

เมื่อนำไปฟุ้งลม อากาศถ่ายเท และมีแสงแดด
เส้นใยหลังย้อมจะเปลี่ยนเป็นสีดำ-น้ำตาล ได้ดียิ่งขึ้น

วางทิ้งไว้จนกว่าฟองจะเปลี่ยนเป็นสีเทา-ดำ
จึงพร้อมนำเส้นใยธรรมชาติลงย้อม

